

"אורות הפרשה" עלון פרשת השבוע כיתה קטנה אבל גדולה!

בס"ד ♦ שבת קודש פרשת וישב ♦ כ' כסלו תשע"ד ♦ עלון 55

כשיש על האהבה מניעות וסתירות. בין מן הטבע בין מן התורה, היא מזדככת יותר עד שהיא מתעלה לעצם האהבה האלהית, שבראה כל היצורים, שהיא מחיה אותם בכל עת.

העלון יוצא לעילוי נשמת חיילי צה"ל שנפלו על קדוש השם הי"ד

"משחק הנדנדה" - הרב צחור נועם

נאמר בפרשתנו: "וישב יעקב בארץ מגורי אביו...אלה תולדות יעקב, יוסף בן שבע עשרה שנה....והוא נער את בני בלהה ואת בני זילפה נשי אביו...וישראל אהב את יוסף מכל בניו כי בן זקונים הוא לו....ויראו אחיו כי אותו אהב אביהם מכל אחיו וישנאו אותו..." (בראשית לז', א'-ד').

ויש לשאול, מהי סיבת השינוי בלשון הכתוב המתאר את אהבת יעקב ליוסף "מכל בניו", לתאור שנאמר בשנאת האחים "כי אותו אהב אביהם מכל אחיו"? שהרי תרעומת האחים על יוסף אינה מוצדקת: יעקב אביהם עבד שבע שנים עבור רחל, אהב אותה יותר מלאה, וראה בה את עיקר ביתו, וטבעי הוא, שיעדיף את בנה הבכור יוסף על כולם. ואם כן מדוע שנאו האחים את יוסף שנאה כל כך עזה עד שרצו להורגו?

מסביר המשך חכמה, האחים יכלו לקבל שיעקב אוהב את יוסף משאר בניו עקב כך שהינו בן לרחל אישתו האהובה. ועל כך לא היה כעסם. כעסם נבע מכך שחשבו שיעקב אוהב את יוסף משאר אחיו (של יוסף) מפני שהוא "מביא את דיבתם רעה אל אביהם" ולא יכלו לסלוח. ההוכחה לכעסם הייתה העובדה שיעקב העדיף את יוסף גם על פני בנימין על אף שהוא גם מאותה אם, רחל אימנו, אלא ודאי שכל הסיבה שיעקב אהב את יוסף מכולם, כנראה משום שיוסף "מביא את דיבתם רעה אל אביהם" - "ועל חשבונם". את דבריו מוכיח ה"משך חכמה" מלשון הפסוק המתאר אהבה זו: "וישראל אהב את יוסף מכל בניו כי בן זקונים הוא לו", שהוא אוהב אותו מכל בניו כי הוא בן רחל. ואילו באחים שינו נאמר: "כי אותו אהב אביהם מכל אחיו וישנאו אותו...". המסקנה הבלתי נמנעת, יוסף "מתכבד בקלון חברו" ולכן שנאוהו.

הרב זצ"ל זצ"ל (מידות הרא"ה כבוד ד') כותב: "כל מה שהשלמות הפנימית יותר חסרה, כן הטבע מחפש להשתלם לצד החוץ. רק במעמד שפלות הנפש יתעורר חשק להתהדר לפני אחרים, בין במה שיש בו בין במה שאין בו. ועל כן חייב אדם להגדיל את רושם השלמות הפנימית, ודבריו ביחושו להכרת עצמו לאחרים יהו תמיד במשקל הראוי". באדם יש נטייה בסיסית להיותו "נחשב" ו"מכובד". אדם חייב להרגיש שהינו "שווה", אך עליו להצמיח את עצמו ולא על ידי הנמכת הזולת. כשהאדם איננו מוצא בעצמו את הערך הפנימי, ומחפש זאת ע"י כבוד חיצוני מדומה, ומשיג את כבודו על ידי זלזול באחרים, הרי שקוצר הוא שנאה. אך כשיש כבוד פנימי, לא קיים הצורך בכבוד חיצוני.

מסופר על אחד מגדולי ישראל שבהיותו ילד יצא לשחק בחוץ ולאחר כמה דקות חזר הביתה. כשנשאל מדוע איננו משחק עם חברי בחוץ השיב שאינו יכול לשחק עמו בנדנדה. "בנדנדה אתה עולה מעלה ע"י כך שאתה מוריד את חברך מטה-ולזאת איני מסוגל....".

למשפחת כיתה י/3 שלוחה ברכת שבת שלום

יו"ל ע"י כיתה י/3 ישיבת ירושלים לצעירים מחזור מ"ט תשע"ג כל הזכויות שמורות

שנת תרמ"ג

בימי נעוריו, בעת שלמד בישיבה בעיר סמרגון, כתב הראי"ה את השיר 'קיצור דיני חנוכה'. בשירו זה חרז 'העילוי מגריבה' (כפי שהיה נקרא אז הראי"ה) את חרוזיו על רוב הלכות חנוכה בצורה נפלאה ומדוייקת [השיר מובא בספר 'אורות הראי"ה'].

תרנ"ז

בחנוכה תרנ"ז כתב מרן הראי"ה דרשה ארוכה ונפלאה בענייני החנוכה, וקשר את הדברים לפרשת השבוע המדברת על מחלוקת יוסף ואחיו [הדרשה מובאת מתוך כתב היד בספר 'מאורות הראי"ה' לחנוכה, עמ' צ'].

תרע"ז

ימים ספורים לפני החנוכה הדפיס מרן הראי"ה את ספרו הקדוש 'ראש מילין', וכך הוא מספר לבנו יחידו: "כ"ג כסלו תרע"ז.

שלו' לך בני יקירי מחמדי שליט"א, שימחתנו חביבנו בדבריך האהובים, אשר אמנם מרוב הטרדא והעבודות השונות אין בידי כעת לכתוב לך כלבבי, ואקוה בעה"י להשתדל בקרוב לכתוב בפרטיות קצת. [...] באלו הימים הסכמתי להדפיס איזה קונטרס קטן (ראש מילין), שרשמתי בו רעיונות שיריים רזיים בסמך ע"ד תכונת האותיות, התגין, הנקודות והטעמים [...], דברים עתיקים קדושים בקדושה עליונה מאוד, שאין יכולת לשום שכל אנושי לסקור את חביון קדשם, זולת קדישי עליונים שאור ד' הופיע עליהם הגבה למעלה למעלה מכל שרעפי לבב אנוש. [...] יתן ד' ויהי להצלחה ותועלת, ונועם ד' יזרח על עמו ועולמו, ותקבל את ימי החנוכה הבע"ל ומצותם ה' בחדות לב ושמחת ישרי לב כנה"י ונפש אביך דוש"ט כה"י" [מרן הראי"ה, 'אגרות הראיה', ח"ג, אגרת תשצ"ו].

משנת - הראי"ה זצ"ל

פי כן זקנים הוא לו [לז, ג].

"מידתו של יוסף הצדיק, בן זקונים דיעקב אבינו דשופריה היא מעין שופריה דאדם הראשון, איש תם. הכולל הכל, האמת במלא תפארתו, העובד הנאמן, והאח ברמאות עם הרמאי, לעמוד על עמדתו, עם לבן גרתי ותרי"ג מצוות שמרתי. יוסף כשמו, איננו גורע בתוספתו, ושבעים לשון גמר על ידי הוספת האות משמו של הקב"ה בשמו, אות הה"א שבה נברא העולם הזה וכל אשר בו. ומאן דאתי מסיטריה, לפי מידת צדקו, נטירת בריתו ופטפוט יצרו, אור חסדו להשביר לכל עם הארץ, סבלנותו לשלם טובה תהת רעה. ואהבתו לארץ ישראל, וקישורו לצפיית ישועה, פקוד יפקוד אלהים אתכם, יוסף שהודה בארצו, לפי זריחת אורו על מי שעל שמו ודגלו ייקראו צדיקים יסודי עולם, אין בהם צמצום של הכרות חיצונית, ואין עין הרע שולטת בהם, מפני שהם עולי עין, עומדים מלמעלה מהסגנון החיצוני. כנונין רברבין דשייטין בימא רבא, דמילי דשטותא הם אצלם מאירי אור ומפני דרך למילי דחכמתא, ביתרון האור מן החושך. ולישרי לב שמחה. ראשי תיבות של"ו, צדיקים אוכלים אותו בשלוה" [מרן הראי"ה, 'שמונה קבצים', קובץ ב' פסקה ר"פ].

העלון יוצא לעילוי נשמת בחורי הישיבה שנרצחו ערב ר"ח אדר ב' תשס"ח הי"ד